

UNI WERSYTET
O P O L S K I

WYDZIAŁ FILOLOGICZNY

Collegium Maius
pl. M. Kopernika 11, 45-040 Opole
tel./fax +48 77 541 59 39
dz-fil@uni.opole.pl
www.wfil.uni.opole.pl

Sprawozdanie z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Filologicznym w roku akademickim 2022-2023

Zarządzanie systemem jakości na Wydziale Filologicznym wynika bezpośrednio ze Strategii Rozwoju Wydziału i dotyczy następujących obszarów: 1. doskonalenia jakości kształcenia poprzez dbanie o jakość programów kształcenia, wspieranie studentów w osiągnięciu efektów uczenia się oraz nauczycieli akademickich w rozwijaniu kluczowych kompetencji, a także doskonalenie bazy dydaktycznej; 2. monitoring procesów doskonalenia jakości kształcenia; 3. dzielenia się dobrymi praktykami w ramach uczelni i poza nią; 4. rozwijania relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym Wydziału, ze szczególnym uwzględnieniem partnerów zagranicznych Wydziału, prowadzącego do internacjonalizacji kształcenia.

Celem strategicznym Wydziału w zakresie jakości kształcenia jest zbudowanie dojrzałego systemu zarządzania jakością, przyjaznego studentom i nauczycielom akademickim. W roku akademickim 2022/2023 za realizację systemu doskonalenia jakości kształcenia odpowiadało Kolegium Dziekańskie w składzie:

dr Elżbieta Szymańska-Czaplak, prof. UO – dziekan Wydziału Filologicznego
dr Małgorzata Adams-Tukiendorf
mgr Aleksandra Bogocz
dr Sebastian Maślanka
mgr Justyna Miłoś-Sasula
dr Tomasz Wielg

Programy kształcenia

Na spotkaniu połączonych Komisji ds. doskonalenia i oceny jakości kształcenia dotyczącym kształtowania polityki dydaktycznej Wydziału ustalono, że po raz pierwszy od kilku lat nie ma potrzeby wprowadzania zmian w harmonogramach studiów. Ostatnie modyfikacje dotyczące umożliwienia prowadzenia zajęć zdalnych, wprowadzone na wszystkich kierunkach prowadzonych na Wydziale, domknęły wieloetapowy proces zmian. Komisje wspólnie uznały, że obecne harmonogramy studiów umożliwiają studentom pełne osiągnięcie efektów uczenia się, drobne zmiany dotyczące treści nauczania i literatury przedmiotu pozostawiono prowadzącym przedmiot do wprowadzenia do kart przedmiotów przed rozpoczęciem roku akademickiego 2023/2024. Pozytywnie zaopiniowano rozpoczęcie prac nad 2 nowymi kierunkami, dla jednego z nich (*język niemiecki w biznesie i komunikacji publicznej*) opracowano pełną dokumentację, którą przekazano pod głosowanie Senatowi UO.

Podjęto próbę uporządkowania lektoratów języków obcych prowadzonych na Wydziale i włączenia ich do systemu rekrutacji żetonowej. Opracowano zasady zapisów, nadano kody wydziałowe dla kursów z języków, które są prowadzone jako drugie i kończą się lektoratem potwierdzającym kompetencje studenta na poziomie B2 (włoski, hiszpański, niemiecki, chiński, polski jako obcy). Nowy system zapisów zostanie wprowadzony w semestrze letnim 2023/2024, ponieważ lektoraty tych języków

odbywają się w semestrze 4 i 5. Do rozwiązania pozostaje sprawa wydawania studentom Wydziału zaświadczeń i certyfikatów, które na mocy *Zarządzenia* Rektora może wydawać tylko kierownik SJO. Członkowie Rady Studenckiej Wydziału Filologicznego i Kolegium Dziekańskiego podjęli już działania w tej sprawie.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się

Jak co roku, w ramach procedury wydziałowej, studenci I roku wypełnili ankietę dotyczącą różnych form wsparcia oferowanych przez Wydział i uczelnię. Wyniki omówiono na spotkaniu wszystkich pracowników Wydziału. Studenci mogli liczyć na wsparcie dziekana i koordynatorów kierunków, którzy rozwinęli swoje kompetencje w zakresie coachingu i tutoring.

W roku akademickim 2022/2023 odbyło się kilka spotkań nauczycieli akademickich w celu opracowania dokumentów ujednocwiających dotychczasowe różne praktyki pracowników w przypadku podobnych sytuacji. Na wniosek studentów i zainteresowanych danym tematem pracowników opracowano wspólną procedurę antyplagiatową dla wszystkich kierunków prowadzonych na Wydziale (na wzór dokumentu stosowanego do tej pory na kierunkach prowadzonych w języku angielskim). Na spotkaniach dotyczących oceniania egzaminu Self-Study (poziomy C1 i C2 odpowiednio na studiach I i II stopnia) wypracowano klarowną skalę oceniania prac pisemnych i wypowiedzi ustnych oraz ustalono próg zdawania egzaminu. Jasne zasady upublicznione na stronie Wydziału ułatwiają studentom przygotowanie do najważniejszego egzaminu, jakim dla studentów neofilologicznych jest potwierdzanie efektu uczenia się – znajomość języka na poziomie C1/C2.

Rozwijaniu zainteresowań studentów służyło wiele konferencji, warsztatów i dni tematycznych organizowanych przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na danym kierunku, np. 2 Dni RPG, Konferencja „Kultura gier, gry w kulturze”, Dzień z Grami Planszowymi. Studenci mieli możliwość działania w 3 wcześniej istniejących i 4 nowopowstałych kołach naukowych, byli członkami Dyskusyjnego Klubu Literackiego w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Opolu. Na uwagę zasługują też działania na rzecz integracji studentów kierunku *Germanistik*: dzień studenta germanistyki, piknik dla studentów oraz wyjazd studencki do Drezna. Studenci kierunku *English Philology Teacher Training Programme* (stacjonarne i niestacjonarne) wzięli udział w organizacji konferencji Polskie Dni Montessori w formie wolontariatu.

Wsparcie nauczycieli akademickich w rozwijaniu kompetencji dydaktycznych

Nauczyciele akademicy pragnący pogłębić swoje indywidualne kompetencje dydaktyczne brali udział w 4 szkoleniach finansowanych ze środków dziekana Wydziału Filologicznego. W ramach Forum Dydaktyki akademickiej odbyło się 12 spotkań dla wszystkich chętnych pracowników:

[27.09.2023 Warsztat „Gry psychologiczne czyli komunikaty ukryte i jak je rozpoznawać”.](#)

[18.09.2023 Warsztat „Językoznawstwo korpusowe w naukach humanistycznych i społecznych”.](#)

[14.09.2023 Warsztat „Tekst, który czyta się lepiej. Tajniki redagowania treści”. Warsztat online.](#)

[06.09.2023 Warsztat „Przywiłaje, czyli jak zobaczyć to, co niewidoczne”.](#)

[13.03.2023 Warsztat „Czat GPT w dydaktyce akademickiej”](#)

[27.02.2023 Warsztat „Korzyści i zagrożenia płynące z wykorzystania narzędzi opartych na sztucznej inteligencji”](#)

[22.02.2023 Warsztat „Transakcje, czyli jak się komunikujemy z perspektywy analizy transakcyjnej”](#)

[15.02.2023 Warsztat „TIK? Tak! Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy ze studentami”](#)

[07.02.2023 Warsztat „Równość w praktyce – jak rozpoznawać i radzić sobie z sytuacją nierównego traktowania i dyskryminacji”.](#)

[03.02.2023 Webinarium „Otwarty system antyplagiatowy \(OSA\)”](#)

[27.09.2022 Warsztat „Jak żywić zajęcia ze studentami i skupić ich uwagę”](#)

[22.09.2022 Warsztat „Stany Ja a efektywna komunikacja”](#)

15 nauczycieli akademickich wzięło też udział w cyklu warsztatów szkoleniowych z zakresu komunikacji międzykulturowej i pracy ze studentem z niepełnosprawnością.

Wsparcie członków Kolegium Dziekańskiego w zarządzaniu jakością na Wydziale

Dziekan i zastępca dziekana wzięli udział w 5 szkoleniach:

- formułowanie kierunkowych efektów uczenia się – możliwość zmiany efektów kierunkowych w świetle aktów prawnych i nowych uwarunkowań prowadzenia kierunku;
- znaczenie poprawnie zbudowanej karty przedmiotu dla zapewniania prawidłowego procesu kształcenia;
- znaczenie ewaluacji i autoewaluacji dla podnoszenia jakości kształcenia;
- planowanie, tworzenie i modyfikowanie programów studiów - profil ogólnoakademicki; profil praktyczny;
- budowanie relacji i przepływu informacji jako narzędzie podnoszenia jakości kształcenia z uwzględnieniem kształcenia na odległość.

Koordynatorzy kierunków wzięli udział w 5 szkoleniach:

- planowanie i formułowanie kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się oraz relacje między efektami kierunkowymi a przedmiotowymi;
- karta przedmiotu. Obliczanie nakładu pracy studentów w ramach przedmiotów w kontekście metod aktywizujących;
- kluczowe punkty i budowanie ankiety ewaluacyjnej;
- zasady skutecznej weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się;
- narzędzia weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się.

W trakcie spotkań Kolegium Dziekańskiego wymieniano się uwagami z poszczególnych szkoleń i analizowano, w jaki sposób można wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności do doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale.

Rozwijanie infrastruktury dydaktycznej

Na bieżąco uzupełniano psujący się sprzęt. Podjęto następujące działania związane z przygotowaniem sal dydaktycznych do kolejnego roku akademickiego: w salach 4, 101, 103a przy ul. Oleskiej zostały zawieszony telewizory i połączone z komputerami, podobnie w sali 110 w budynku LO na pl. Staszica. Sale 234 i 103 otrzymały zamocowane na stałe ekrany rozwijane ręcznie, dostosowane do znajdujących się tam podwieszonych projektorów. Sprawdzono wszystkie komputery, zarówno w gabinetach pracowników jak i salach wykładowych.

Baza biblioteczna jest na bieżąco aktualizowana; w roku 2022/2023 zakupiono najnowsze wydania podręczników do nauki języków francuskiego, włoskiego i polskiego jako obcego.

Monitoring procesów doskonalenia jakości kształcenia

Na bieżąco, zgodnie z procedurami uczelnianymi i wydziałowymi, prowadzony jest monitoring jakości kształcenia. W roku 2022/2023 przeprowadzono 2 weryfikacje efektów uczenia się i 2 oceny pracowników przez studentów (dla wszystkich przedmiotów prowadzonych na Wydziale w danym semestrze), 38 hospitacji, przygotowano materiał dla Komisji ds. oceny jakości kształcenia do przeprowadzenia audytu kompetencji kadry dydaktycznej. Wyniki wszystkich przeprowadzonych form monitoringu są bardzo pozytywne.

Dzielenie się dobrymi praktykami

W ramach dzielenia się dobrymi praktykami z innymi wydziałami UO przygotowano opisy 5 procedur, które zostały zamieszczone w „Katalogu dobrych praktyk doskonalenia jakości w Uniwersytecie Opolskim”: 1. Wewnętrzny audyt jakości procesu dyplomowania; 2. Forum Zawodowe; 3. Forum Dydaktyki Akademickiej; 4. Polityka antyplagiatowa; 5. Rozpoznanie obszarów wymagających wsparcia

studenta. Pracownicy Wydziału dzielili się również dobrymi praktykami z Partnerami w ramach Sojuszu FORTHEM w trakcie spotkań typu Speed dating.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym

W roku 2022/2023 odbyły się 2 Warsztaty praktyczne dla studentów kierunków germanistycznych przygotowane przez przedstawicieli firm PwC Service Delivery Center i ZF Group. Studenci kierunków romanistycznych wzięli udział w wizycie studyjnej w firmie Soprasteria w Katowicach

Studenci kierunku *Germanistik* uczestniczyli w 5 warsztatach przygotowanych przez instytucje partnerskie: w Muzeum Śląska Opolskiego, w projekcie wyjazdowym *Schlesische Begegnungen* realizowanym wspólnie z Haus Schlesien w Königswinter, w projektach przygotowanych w ramach kooperacji z Domem Współpracy Polsko-Niemieckiej: „Ślady niemieckości w obrazie miasta Opole” oraz „Warsztaty translatorsko i literackie”. Studenci wzięli też udział w projekcie „Świąteczna Gra Miejska” zorganizowanym we współpracy z BJDM – Jugend der Deutschen Minderheit / Młodzież Mniejszości Niemieckiej, a także w warsztatach „Akte X – die unheimliche deutsche Schrift”, które zostały przygotowane i poprowadzone przez Archiwum Państwowe w Opolu. Studenci aktywnie uczestniczyli w licznych warsztatach prowadzonych przez portal LernRaum.pl, który prowadzi Związek Mniejszości Niemieckiej w Polsce.

Zorganizowano 6 spotkań z wykładami i warsztatami dla szkół z zakresu groznawstwa i onomastyki. W ramach współpracy z kierunkami anglistycznymi Wydział odwiedziło 500 uczniów z 10 szkół z Opola i regionu, łącznie przeprowadzono dla nich 22 warsztaty z literatury, kultury i języka angielskiego. Pracownicy prowadzili też wykłady w opolskich szkołach (np. 3 warsztaty z uczniami szkół podstawowych " Włam się do mózgu. Jak uczyć się języków obcych i nie tylko."). Studenci kilku kierunków brali prężny udział w Festiwalu Nauki.

Wiele wydarzeń organizowanych na Wydziale służyło nie tylko współpracy z otoczeniem Wydziału i Uczelni ale też promocji prowadzonych kierunków. W ramach działań promocyjnych miały miejsce następujące aktywności:

- współpraca z Kinem Helios w Opolu – wzajemna promocja przy okazji premiery filmu *Super Mario Bros. (Game Studies)*
- Częstochowski Dzień Fantastyki – współpraca i wzajemna promocja (*Game Studies*) – dwie edycje
- Festiwal Fantastyki Opolcon w Opolu – stoisko przygotowane przez studentów *Game Studies*
- Festiwal Fantastyki Pyrkon w Poznaniu – stoisko przygotowane przez studentów *Game Studies*
- Opolskie Spotkania Fantastyczne w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Opolu (*Game Studies*)
- organizacja 2 ogólnopolskich konkursów pisarskich o tematyce wielojęzyczności oraz realizownawstwa dla licealistów (*Germanistik*)
- aktywność Koła Naukowego Germanistów UO, tym m.in.: opieka nad stoiskiem kierunkowym, a także animizacja gości poprzez moderowanie gier i quizów podczas Pikniku Naukowego
- organizacja 4 wykładów otwartych oraz webinarów (*Germanistik*)
- przeprowadzenie dyktanda gminnego dla uczniów szkół podstawowych z gminy Zdzeszowice
- organizacja Tygodnia Germanistyki Opolskiej
- wykłady w opolskich szkołach oraz innych środowiskach, m.in. w Galerii Sztuki Współczesnej (dr hab. Marzena Makuchowska *Rasizm w języku*), Miejskiej Bibliotece Publicznej (dr hab. Anna Tabisz, *Dlaczego nie lubimy feminatywów?*);
- Dzień Otwarty Polonistyki, w ramach którego odbył się cykl wykładów (m.in. *Religijność polskich poetów XX wieku (Różewicz, Herbert, Szymborska)*, *Krótką historia ruchów feministycznych*, *Współczesna polszczyzna z perspektywy historii języka*). W sumie obecnych było blisko 200 uczniów z Opolszczyzny
- udział w przygotowaniach młodzieży z opolskich szkół Olimpiady Literatury i Języka Polskiego;
- studentki koła naukowego ONOMA uczestniczyły w XIX edycji ogólnopolskiej konferencji językoznawczej „Problemy i zadania współczesnego językoznawstwa” i wygłaszały referat na temat postrzegania feminatywów i maskulatywów na płaszczyźnie społeczno-językowej w Polsce (Karpacz 31.03-2.04);

W roku akademickim 2022/2023 odbyła się trzecia edycja projektu „Nauka Obywatelska dla szkół miasta Opola” zapoczątkowana w ramach współpracy Pracowni FORTHEM Multilingualism in School and Higher Education z uniwersytetami z Jyväskylä, Walencji, Palermo i Moguncji. W ramach projektu udostępniono materiały szkoleniowe i przeszkolono 7 studentek/ów do przeprowadzenia warsztatów nauki obywatelskiej w szkołach i nadzorowania projektów szkolnych. Zrekrutowano 3 opolskie licea (LO III, VI i VIII) i zrealizowano kilkanaście projektów uczniowskich. Uczniowie zostali zaproszeni do przedstawienia swoich pomysłów (po angielsku) w trakcie FORTHEM bootcamp: Modelling Citizen Science in Education w Opolu 28-30. 03. 2023 oraz rezultatów swoich badań (po polsku) w trakcie konferencji zamykającej 16.06.2023 z udziałem p. Aleksandra Iszczuka z Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Opola. Dofinansowanie projektu zdobyto z UMO i projektu FIT FORTHEM. Zrealizowano także filmy promocyjne i instruktażowe dotyczące wprowadzania metody nauki obywatelskiej do szkół dostępne na platformie YouTube w kanale sojuszu FORTHEM <https://www.youtube.com/playlist?list=PLXxIBiZOKpQdXc1rhtKA0YyYegMTMvEls>

Internacjonalizacja kształcenia i współpraca z Partnerami zagranicznymi

Na Wydziale w roku akademickim 2022/2023 studiowało 22% studentów zagranicznych, regulame zajęcia prowadziło 18 nauczycieli cudzoziemców. Podobnie jak w latach ubiegłych zarówno studenci, jak i pracownicy Wydziału byli niezmiernie aktywni w programie wymiany akademickiej Erasmus+. Wydział gościł też kilkunastu wykładowców z uniwersytetów partnerskich, którzy prowadzili tygodniowe zajęcia dla studentów. W ramach wymiany na kilku kierunkach studiowało kilkunastu studentów programu Erasmus+.

Na uwagę zasługują nowatorskie formy współpracy dydaktycznej, które podjęto w roku akademickim 2022/2023 w ramach Sojuszu FORTHEM i współpracy z innymi Partnerami, np. 8 sesji 3-godzinnych online w języku niemieckim ze studentami 9 uniwersytetów partnerskich w ramach EUROPA FORUM, team teaching literaturoznawczy z Uniwersytetem w Palermo czy zajęcia w ramach programu BIP Erasmus+ z Uniwersytetami w Opawie i Bratysławie. We współpracy z Uniwersytetem w Palermo rozpoczęto prace nad podwójnym dyplomem dla kierunku *English Philology, Translation Studies*, studia II stopnia (stopień zaawansowania prac pozwala mieć nadzieję, że wdrożenie nastąpi od roku akademickiego 2024/2025).